

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від 22 червня 2023 р.

Львів

№ 63/27-р/к

Справа № 63/2-03-59-2022

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Івано-Франківська міська рада [інформація, доступ до якої обмежено] рішеннями від 08.07.2021р. № 252-11 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2022 рік» та від 10.06.2022р. № 102-25 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку» встановила на 2022 та 2023 роки пільги зі сплати земельного податку для підприємств, установ та організацій, засновниками яких є органи місцевого самоврядування Івано-Франківської міської ради, в розмірі 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік, що призвело до надання зазначеним юридичним особам, які здійснюють свою діяльність на одних ринках з суб'єктами господарювання інших форм власності, кращих можливостей для господарювання та, як наслідок, ставить підприємства комунальної форми власності у привілейоване становище порівняно з конкурентами.

Тобто, комунальні підприємства здобувають переваги над іншими суб'єктами господарювання не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії рішення органу місцевого самоврядування, що створює нерівні умови в конкуренції.

За результатами розгляду справи № 63/2-03-59-2022 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, дії Івано-Франківської міської ради визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні окремим суб'єктам господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши матеріали справи № 63/2-03-59-2022 та подання Другого відділу досліджень і розслідувань Відділення від 05.06.2023 № 63-03/77п (далі – подання про попередні висновки),

ВСТАНОВИЛА:

1. ВІДПОВІДАЧ

- (1) Івано-Франківська міська рада (надалі – Міська рада) включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено].

- (2) Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 року № 714-р м. Івано-Франківськ є адміністративним центром Івано-Франківської територіальної громади, до складу якої входять наступні сільські територіальні громади: Вовчинецька, Крихівецька, Микитинецька, Угорницька, Хриплинська, Березівська, Братківська, Добровлянська, Драгомирчанська, Каміннецька, Колодіївська, Підлузька, Підпечерська, Радчанська, Тисменичанська, Узинська, Черніївська, Чукалівська.
- (3) Відповідно до пункту 4 статті 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» юридична особа - сільська, селищна, міська рада, розміщена в адміністративному центрі об'єднаної територіальної громади, є правонаступником прав та обов'язків всіх юридичних осіб - сільських, селищних, міських рад, обраних територіальними громадами, що об'єдналися, з дня набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною об'єднаною територіальною громадою.
- (4) У розумінні статті 1, статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Міська рада є органом місцевого самоврядування.

2. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (5) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 20.10.2022 № 63/62-рп/к розпочато розгляд справи № 63/2-03-59-2022 за ознаками вчинення Івано-Франківською міською радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які полягають у наданні окремим суб'єктам господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.
- (6) Листом від 20.10.2022 № 63-02/2184 Івано-Франківській міській раді надіслано розпорядження від 20.10.2022 № 63/62-рп/к про початок розгляду справи № 63/2-03-59-2022.
- (7) Листом від 06.06.2023 № 63-02/1303 Івано-Франківській міській раді надіслано копію подання про попередні висновки у справі № 63/2-03-59-2022 від 05.06.2023 № 63- 03/77п.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (8) Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (9) Згідно із статтею 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі - Закон) місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які передбачають спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (10) Статтею 10 Закону встановлено, що сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією, цим та іншими підзаконними актами.
- (11) Відповідно до статті 73 Закону акти ради, міського голови, виконавчого комітету, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

- (12) Частиною третьою статті 24 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (13) Статтею 143 Конституції України встановлено, зокрема, що територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону, утворюють, реорганізують та ліквідують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.
- (14) Частиною першою статті 26 Закону визначено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України (далі - ПКУ) та прийняття рішень щодо надання відповідно до чинного законодавства пільг по місцевих податках і зборам, а також земельному податку.
- (15) Пунктом 4.1 статті 4 ПКУ визначено, що податкове законодавство України ґрунтується, зокрема, на принципах:
- рівності усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації;
 - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу;
 - нейтральності оподаткування - установа податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платників податків.
- (16) Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ, сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територіальних громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків і зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень.
- (17) Загальні правові норми щодо сплати земельного податку закріплені статтями 269-277 ПКУ, якими визначено наступне:
1. Платниками земельного податку є власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі (стаття 269 ПКУ).
 2. Об'єктами оподаткування є (стаття 270 ПКУ):
 - земельні ділянки, які перебувають у власності або користуванні;
 - земельні частки (паї), які перебувають у власності.
 3. Базою оподаткування є (стаття 271 ПКУ):
 - нормативна грошова оцінка земельних ділянок з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного відповідно до порядку, встановленого цим розділом;
 - площа земельних ділянок, нормативну грошову оцінку яких не проведено.
 4. Ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової

оцінки, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для лісових земель - не більше 0,1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки (пункт 274.1 ПКУ).

5. Ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності).
 6. Ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких не проведено та які розташовані за межами населених пунктів або в межах населених пунктів, встановлюється у розмірі не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, а для лісових земель - не більше 0,1 відсотка від нормативної грошової оцінки площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області.
- (18)** Відповідно до пункту 284.1 статті 284 ПКУ органи місцевого самоврядування, зокрема, встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.
- (19)** Пунктом 30.2 статті 30 ПКУ встановлено, що підставами для надання податкових пільг є особливості, що характеризують певну групу платників податків, вид їх діяльності, об'єкт оподаткування або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат.
- (20)** Статтею 282 ПКУ визначений виключний перелік юридичних осіб, яким передбачено пільги щодо сплати земельного податку, зокрема:
- санаторно-курортні та оздоровчі заклади громадських об'єднань осіб з інвалідністю, реабілітаційні установи громадських об'єднань осіб з інвалідністю;
 - громадські об'єднання осіб з інвалідністю України, підприємства та організації, які засновані громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю та спілками громадських об'єднань осіб з інвалідністю і є їх повною власністю, де протягом попереднього календарного місяця кількість осіб з інвалідністю, які мають там основне місце роботи, становить не менш як 50 відсотків середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу за умови, що фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю становить протягом звітного періоду не менш як 25 відсотків суми загальних витрат на оплату праці;
 - бази олімпійської та параолімпійської підготовки, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України;
 - дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади незалежно від форми власності і джерел фінансування, заклади культури, науки (крім національних та державних дендрологічних парків), освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури та спорту, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів;
 - державні та комунальні дитячі санаторно-курортні заклади та заклади оздоровлення і відпочинку, а також дитячі санаторно-курортні та оздоровчі заклади України, які знаходяться на балансі підприємств, установ та організацій, які є неприбутковими і внесені контролюючим органом до Реєстру неприбуткових установ та організацій. У разі виключення таких підприємств, установ та організацій з Реєстру неприбуткових установ та організацій декларація подається платником податку протягом 30 календарних днів з дня виключення, а податок сплачується починаючи з місяця, наступного за місяцем, в якому відбулося виключення з Реєстру неприбуткових установ та організацій;

- державні та комунальні центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, центри фізичного здоров'я населення, центри з розвитку фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, дитячо-юнацькі спортивні школи, а також центри олімпійської підготовки, школи вищої спортивної майстерності, дитячо-юнацькі спортивні школи і спортивні споруди всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств, їх місцевих осередків та відокремлених підрозділів, що є неприбутковими та включені до Реєстру неприбуткових установ та організацій, за земельні ділянки, на яких розміщені їх спортивні споруди. У разі виключення таких установ та організацій з Реєстру неприбуткових установ та організацій, декларація подається платником податку протягом 30 календарних днів з дня виключення, а податок сплачується починаючи з місяця, наступного за місяцем, в якому відбулося виключення з Реєстру неприбуткових установ та організацій.
- (21) Відповідно до підпункту 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 ПКУ не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (22) Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради листом від 05.05.2021 № 1541/01-18/03в (вх. Відділення № 63-01/1774 від 05.05.2021) відповідно до Положення про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання (затверджене розпорядженням Антимонопольного комітету України від 01.04.1994 № 4-р, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 20 квітня 1994 року за № 78/287, з відповідними змінами та доповненнями) надіслав до Відділення на погодження проєкт рішення Івано-Франківської міської ради «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2022 рік» (далі – Проєкт рішення).
- (23) Пунктом 6 Переліку пільг для фізичних та юридичних осіб, що наведений у Додатку 2 до Проєкту рішення, передбачено пільги зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік для підприємств, установ та організацій, засновниками яких є органи місцевого самоврядування міста Івано-Франківська, за умови, що частка комунальної власності в них становить 100%.
- (24) Для підприємств іншої форми власності, які діють на однакових товарних ринках (здійснюють діяльність за однаковими видами економічної діяльності), тобто є конкурентами вищевказаних комунальних підприємств, такі пільги Проєктом рішення не передбачені.
- (25) Встановлення пільг зі сплати земельного податку для комунальних підприємств, засновниками яких є орган місцевого самоврядування, положеннями ПКУ не передбачено.
- (26) В зв'язку з цим, Відділення листом від 17.05.2021 № 63-02/2644 повідомило Міську раду про не погодження Проєкту рішення у зв'язку з тим, що дії Міської ради в частині встановлення пільг у розмірі 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік для підприємств, установ, організацій, засновником яких є органи місцевого самоврядування міста Івано-Франківська, за умови, що частка комунальної власності в них становить 100 відсотків, можуть містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України «Про

захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні окремим суб'єктам господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

- (27) Міська рада листом від 21.05.2021 № 1541/01-18/03-в повторно надала до Відділення на погодження Проект рішення, в якому пільги для підприємств, установ, організацій, засновником яких є органи місцевого самоврядування міста Івано-Франківська не передбачались.
- (28) Листом від 27.05.2021 № 63-02/2904 Відділення повідомило Міську раду про погодження зазначеного Проекту рішення.
- (29) Однак, в ході моніторингу рішень органів місцевого самоврядування встановлено, що Міською радою прийнято рішення від 08.07.2021р. № 252-11 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2022 рік» (далі – Рішення № 252), яким передбачено пільги зі сплати земельного податку в розмірі 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік для підприємств, установ та організацій, засновниками яких є органи місцевого самоврядування міста Івано-Франківська, за умови, що частка комунальної власності в них становить 100 відсотків (пункт 8 Переліку пільг для фізичних та юридичних осіб Додатку 2 до рішення).
- (30) Таким чином Міська рада Рішенням № 252, не врахувавши надані Відділенням зауваження до Проекту рішення, встановила пільги зі сплати земельного податку фізичним та юридичним особам, передбачені Податковим кодексом України, та водночас звільнила від сплати земельного податку суб'єктів господарювання комунальної форми власності в розмірі 100 відсотків від суми податкового зобов'язання за рік.
- (31) Крім того, рішенням Міської ради від 10.06.2022р. № 102-25 (далі – Рішення № 102) встановлені ставки та пільги зі сплати земельного податку на території Івано-Франківської міської територіальної громади на 2023 рік, яким передбачено пільги зі сплати земельного податку для підприємств, установ та організацій, засновниками яких є органи місцевого самоврядування Івано-Франківської міської ради, в розмірі 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік. Проект зазначеного рішення Міською радою на погодження до Відділення не подавався.
- (32) З метою з'ясування обставин справи Відділенням надіслано Головному управлінню Державної податкової служби в Івано-Франківській області вимогу про надання інформації від 04.04.2023 № 63-02/760.
- (33) Листом від 18.04.2023 № 4952/5/09-19-04-01-05 (вх Відділення № 63-01/786 від 25.04.2023) Головне управління Державної податкової служби в Івано-Франківській області надало перелік комунальних підприємств, засновниками яких є Міська рада, для яких здійснювалось пільгове оподаткування зі сплати земельного податку у 2022 та 2023 році:
 1. [інформація, доступ до якої обмежено]
 2. [інформація, доступ до якої обмежено]
 3. [інформація, доступ до якої обмежено]
 4. [інформація, доступ до якої обмежено]
 5. [інформація, доступ до якої обмежено]
 6. [інформація, доступ до якої обмежено]
 7. [інформація, доступ до якої обмежено]
 8. [інформація, доступ до якої обмежено]

9. [інформація, доступ до якої обмежено]

10. [інформація, доступ до якої обмежено]

- (34) З метою встановлення суб'єктів господарювання, що є конкурентами зазначених вище комунальних підприємств, Відділення листом від 08.09.2022 № 63-02/1709 звернулося до Головного управління статистики в Івано-Франківській області.
- (35) Згідно з інформацією Головного управління статистики в Івано-Франківській області (вх. від 26.09.2022 № 63-01/1105) на території Івано-Франківської об'єднаної територіальної громади станом на 01.01.2022 зареєстровані та здійснювали діяльність суб'єкти господарювання, що є конкурентами вищезазначених комунальних підприємств:

КВЕД 35.13 Розподілення електроенергії (всього 83 суб'єкти господарювання), для прикладу:

[інформація, доступ до якої обмежено]

КВЕД 35.30 Постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря (всього 29 суб'єктів господарювання), для прикладу:

[інформація, доступ до якої обмежено]

КВЕД 36.00 Забір очищення та постачання води (всього 14 суб'єктів господарювання), для прикладу:

[інформація, доступ до якої обмежено]

КВЕД 38.21 Оброблення та видалення безпечних відходів (всього 18 суб'єктів господарювання), для прикладу:

[інформація, доступ до якої обмежено]

КВЕД 49.3 Пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення (всього 32 суб'єкти господарювання), для прикладу:

[інформація, доступ до якої обмежено]

КВЕД 81.10 Комплексне обслуговування об'єктів (всього 106 суб'єктів господарювання), для прикладу:

[інформація, доступ до якої обмежено]

КВЕД 81.29 Інші види діяльності з прибирання (всього 57 суб'єктів господарювання), для прикладу:

[інформація, доступ до якої обмежено]

КВЕД 96.03 Організування поховань і надання суміжних послуг (всього 4 суб'єкти господарювання):

[інформація, доступ до якої обмежено]

- (36) На вимогу про надання інформації у справі від 31.01.2023 № 63-02/214 виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради листом від 20.02.2023 № 03/01-15/401 (вх. від 04.04.2023 № 63-01/405) надав пояснення стосовно прийняття Рішення № 252.
- (37) Підготовка проектів рішень Міської ради здійснюється з урахуванням Регламенту Міської ради, затвердженого рішенням Міської ради від 26.11.2020 № 306-1, згідно якого проекти рішень попередньо розглядаються на засіданнях виконавчого комітету та профільних комісій Міської ради. Відповідним структурним підрозділом виконавчого комітету на розгляд був поданий проект зазначеного рішення у редакції, погоджений Відділенням. Відповідно до Регламенту постійні комісії за дорученням Міської ради або за власною ініціативою попередньо розглядають проекти рішень, готують свої висновки, а також виступають на сесіях Міської ради з доповідями.
- (38) Так, 08.07.2021 Міською радою було прийнято Рішення № 252 у редакції, затвердженій відповідною кількістю депутатів.
- (39) Також Міська рада зазначила, що відповідно до пункту 2 статті 30 Податкового кодексу України підставами для надання податкових пільг є особливості, що характеризують

певну групу платників податків, вид їх діяльності, об'єкт оподаткування або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат. З огляду на зазначене, Рішенням № 252 та Рішенням № 102 надано пільги саме групам платників податків, а не окремим суб'єктам господарювання.

- (40) Згідно з інформацією Головного управління Державної податкової служби в Івано-Франківській області (вх Відділення № 63-01/786 від 25.04.2023) у 2022 році суб'єктам господарювання, що розташовані на території Івано-Франківської територіальної громади, було нараховано 66085 тис. грн земельного податку (сплачено 64839 тис. грн).
- (41) Підсумовуючи наведене, встановлення Міською радою пільг зі сплати земельного податку підприємствам комунальної форми власності призводить до заощаджень ними коштів, які вони не змогли б заощадити за звичайних ринкових умов, тобто без втручання держави. Зазначене призводить до надання комунальним підприємствам, які здійснюють свою діяльність на одних ринках з суб'єктами господарювання інших форм власності, кращих можливостей для господарювання та, як наслідок, ставить підприємства комунальної форми власності у привілейоване становище порівняно з конкурентами.
- (42) Тобто, комунальні підприємства Міської ради здобувають переваги над іншими суб'єктами господарювання не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії Рішення № 252 та Рішення № 102, що створює нерівні умови в конкуренції.

5. ВИСНОВКИ У СПРАВІ ТА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (43) Відповідно до статті 19 Конституції України, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (44) Відповідно до статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція. Забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності покладено на Антимонопольний комітет України.
- (45) Визначення поняття економічної конкуренції передбачене статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме: економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (46) Відповідно до частини першої статті 16 Закону органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- (47) Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (48) Визначення поняття економічної конкуренції передбачене статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти

господарювання мають можливість вибрати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

- (49) Відповідно до статті 2 Закону «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції». Цей закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (50) Частиною першою статті 4 Закону «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно господарського управління та контролю.
- (51) Частиною другою статті 4 Закону «Про захист економічної конкуренції» визначено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь – яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (52) Отже, органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на товарних ринках.
- (53) Виходячи з наведених законодавчих норм, виконання органами влади зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися завдяки саме власним досягненням. Внаслідок цього споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибрати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції. У свою чергу, недотримання зазначених принципів може призвести до обмеження чи спотворення конкуренції та, відповідно, до не здійснення органами влади заходів, які сприяють розвитку конкуренції.
- (54) Відповідно до частини другої статті 25 Господарського Кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції. У разі порушення цієї вимоги органи державної влади, до повноважень яких належить контроль та нагляд за додержанням антимонопольно-конкурентного законодавства, а також суб'єкти господарювання можуть оспарювати такі акти в установленому законом порядку.
- (55) Виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення умов без впливу зовнішніх чинників, одним з яких є вплив державних органів. За таких умов забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
- (56) Згідно з абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування,

органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнається надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

- (57) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (58) Отже, матеріалами справи доведено, що дії Міської ради щодо встановлення Рішенням № 252 та Рішенням № 102 на 2022 та 2023 роки пільг зі сплати земельного податку у розмірі 100 відсотків для комунальних підприємств, засновниками яких є органи місцевого самоврядування міста Івано-Франківська, тоді як для підприємств іншої форми власності, які діють на відповідних товарних ринках, тобто є конкурентами, такі пільги не передбачені, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні окремим суб'єктам господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

6. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (59) На подання про попередні висновки у справі від 05.06.2023 № 63-03/77п Івано-Франківська міська рада не надало своїх заперечень чи спростувань.

7. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ КОЛЕГІЇ

- (60) Отже, дії Міської ради щодо встановлення Рішенням № 252 та Рішенням № 102 на 2022 та 2023 роки пільг зі сплати земельного податку у розмірі 100 відсотків для комунальних підприємств, засновниками яких є органи місцевого самоврядування міста Івано-Франківська, тоді як для підприємств іншої форми власності, які діють на відповідних товарних ринках, тобто є конкурентами, такі пільги не передбачені, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні окремим суб'єктам господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (із змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії Івано-Франківської міської ради *[інформація, доступ до якої обмежено]*, які полягають у встановленні рішенням від 08.07.2021р. № 252-11 на 2022 рік пільг зі сплати земельного податку у розмірі 100 відсотків для комунальних підприємств, засновниками яких є органи місцевого самоврядування м. Івано-Франківська, тоді як для підприємств іншої форми власності, які діють на відповідних товарних ринках, тобто є конкурентами, такі пільги не передбачені, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні окремим суб'єктам господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

2. Визнати дії Івано-Франківської міської ради *[інформація, доступ до якої обмежено]*, які полягають у встановленні рішенням від 10.06.2022р. № 102-25 на 2023 рік пільг зі сплати земельного податку у розмірі 100 відсотків для комунальних підприємств, засновниками яких є органи місцевого самоврядування м. Івано-Франківська, тоді як для підприємств іншої форми власності, які діють на відповідних товарних ринках, тобто є конкурентами, такі пільги не передбачені, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні окремим суб'єктам господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

3. Зобов'язати Івано-Франківську міську раду припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, в двох місячний термін.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня його одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова Колегії,
Голова Відділення

Андрій КАШНІКОВИЧ